

583.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 4 lipca 1923 r.

o organizacji i zakresie działania Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 1. Główny Urząd Likwidacyjny, istniejący na mocy dekretu Naczelnika Państwa z 31 stycznia 1919 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Likwidacyjnego (Dz. P. P. P. № 12, poz. 132), podlega Ministrowi Skarbu.

Art. 2. Do zakresu działania Głównego Urzędu Likwidacyjnego należą następujące sprawy:

- 1) ustalenie wysokości strat, poniesionych wskutek wojny przez Państwo i poszczególnych jego obywateli;
- 2) przygotowanie i prowadzenie wszelkich spraw, dotyczących się rozrachunku Państwa Polskiego z innymi państwami z powodu przynależności ziem Rzeczypospolitej Polskiej do byłych państw zaborczych lub z powodu okupacji;
- 3) uzyskanie wszelkich odszkodowań i rozrachunek z poszkodowanymi;
- 4) sprawy, które na mocy ustaw i rozporządzeń zostały przekazane do wykonania Głównemu Urzędowi Likwidacyjnemu;
- 5) inne sprawy likwidacyjne, wynikające z wojny światowej i polsko-rosyjskiej.

Art. 3. Wszystkie sprawy, wymienione w art. 2 niniejszej ustawy, o ile są prowadzone w innych ministerstwach, muszą podlegać przed ich załatwieniem lub przed ich wniesieniem na Radę Ministrów rozpatrzeniu przez Główny Urząd Likwidacyjny.

Art. 4. Na czele Głównego Urzędu Likwidacyjnego stoi Prezes.

Art. 5. Rada Ministrów orzeknie na wniosek Ministra Skarbu, postawiony w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, zniesienie Głównego Urzędu Likwidacyjnego, ewentualnie wcielenie go do Ministerstwa Skarbu.

Art. 6. Postanowienia dekretu Naczelnika Państwa z 31 stycznia 1919 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Likwidacyjnego (Dz. P. P. P. № 12, poz. 132) w przedmiocie organizacji i zakresu działania Głównego Urzędu Likwidacyjnego uchyla się.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: w z. *Głąbiński*

Minister Skarbu: *H. Linde*

584.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 4 lipca 1923 r.

w przedmiocie udzielenia gwarancji Skarbu Państwa do sumy 10 miliardów marek dla pożyczki na budowę domów dla robotników, reemigrujących z Niemiec.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielenia gwarancji Skarbu Państwa do wysokości 10 miliardów marek dla pożyczki, jaką Towarzystwo Kredytowe dla Reemigrantów, spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Poznaniu, zaciągnie w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej na budowę domów dla reemigrujących z Niemiec robotników i ich rodzin.

Art. 2. Warunki udzielenia pożyczki, czas trwania takowej i terminy spłacania ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Robót Publicznych oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: w z. *Głąbiński*

Minister Skarbu: *H. Linde*

585.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie honorowego dożywotniego uposażenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Ustępujący ze swego stanowiska Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej otrzymuje uposażenie dożywotnie w wysokości pełnego uposażenia, przywiązanego do 1 stopnia służbowego, płatne od dnia 1 miesiąca, następującego po ustąpieniu. Wdowa i sieroty po Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej pobierają na wypadek jego śmierci zaopatrzenie wdowie, względnie sieroce, obliczone w stosunku do honorowego uposażenia dożywotniego wedle zasad ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 roku (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466).

Wszystkie inne postanowienia tej ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych, z wyjątkiem ograniczenia czasu przebywania za granicami Państwa, mają zastosowanie do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jakoteż pozostałych po nim wdowy i sierot.

Art. 2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, który po złożeniu swej godności wstępuje do służby państwowej lub instytucji państwowej, pobiera wedle swego wyboru przez czas swej służby bądź honorowe uposażenie dożywotnie (art. 1), bądź uposażenie, przywiązane do odnośnego stanowiska służbowego. Uposażenia tego b. Prezydent Rzeczypospolitej nie traci wskutek wyboru do Sejmu lub Senatu. O ile jednak z urzędu swojego w służbie państwowej lub instytucji państwowej ustąpi, służy mu prawo od dnia 1 miesiąca, następującego po ustąpieniu, do dalszego poboru uposażenia, w art. 1 określonego.

Art. 3. Prawa, w artykułach 1 i 2 określone, przysługują w całości naczelnikowi Państwa, powołanemu na to stanowisko uchwałą Sejmu Ustawodawczego z 20 lutego 1919 r.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*
Prezes Rady Ministrów w. z. *Głąbiński*
Minister Skarbu: *H. Linde*

586.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia wkładki państwowej na kapitał zakładowy Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie, oraz w przedmiocie udzielenia gwarancji państwowej za zobowiązania tejże Kasy.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do powiększenia wkładki państwowej na kapitał zakładowy Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie (Dz. P. P. z 1919 r. № 15, poz. 213) do sześciu miliardów marek.

Art. 2. Ustalona w art. 1 niniejszej ustawy wkładka będzie wstawiona do preliminarza budżetowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych za rok 1923 za potrąceniem kwoty, dotychczas w tym celu wpłaconej przez Rząd.

Art. 3. Celem przyjęcia z dalszą pomocą finansową Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie w kierunku zasilenia jej funduszy obrotowych upoważnia się Ministra Skarbu do udzielenia państwowej gwarancji finansowej do wysokości 50.000.000.000 mk. na okres sześciolatek od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy za zobowiązania Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, zaciągnięte na warunkach, uzgodnionych z Ministerstwem Skarbu.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*
Prezes Rady Ministrów: w z. *Głąbiński*
Minister Skarbu: *H. Linde*
Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Gościński*

587.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na obywateli państw obcych przepisów prawnych o odszkodowaniu z tytułu nieszczęśliwych wypadków przy pracy, niezdolności do pracy, starości, śmierci, jakoteż braku pracy.

Art. 1. Obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej przepisy prawne w przedmiocie ubezpieczeń społecznych lub obowiązków odszkodowania z tytułu nieszczęśliwych wypadków przy pracy, niezdolności do pracy, starości, śmierci, jakoteż braku pracy mają zastosowanie co do obowiązku ubezpieczenia i prawa do wszystkich świadczeń wraz z wszystkimi dodatkami drożyznianymi i dodatkiem na wychowanie również względem zatrudnionych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obywateli państw obcych, oraz ich rodzin nawet zamieszkających poza granicami Polski. Obywatele państw obcych oraz ich rodziny korzystają z wszelkich praw do świadczeń wraz z dodatkami, nabytych w drodze ubezpieczeń społecznych, również w razie opuszczenia granic Rzeczypospolitej Polskiej.

O ile jednak państwo obce ogranicza analogiczne prawa obywateli polskich, może Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydać przepisy, ograniczające odnośne prawa obywateli tego państwa w Polsce.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tą chwilą traci moc obowiązującą wszelkie niezgodne z nią przepisy prawa.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*
Prezes Rady Ministrów: w z. *Głąbiński*
Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:
L. Darowski